

DOB RATICKÝ

ZPRAVODAJ 11/2016

Jak správně topit
Informace zahrádkářů
Sběrné místo odpadů v zimě

Soutěž PLAMEN

Zprávy obecního úřadu

Milí čtenáři Dobrušického zpravodaje, postupně od začátku stavby chodníku od školy ke školce fotografuji průběh celé akce. Některé z fotek jsou součástí obálky tohoto vydání. Všechny si můžete prohlédnout na obecním rajčeti <http://obecdobruška.rajce.idnes.cz/> stejně jako fotky podzimních Šprochovic, Podlesí a Dobrušic. Hezký zbytek listopadu a příště už s vůní Vánoc...

Ilona Spilková

SBĚRNÉ MÍSTO ODPADŮ OTEVŘEME V ZIMNÍM REŽIMU

Vážení spoluobčané, na základě vašich žádostí jsme přehodnotili záměr uzavřít sběrné místo v zimním období. Nově zavádíme provozní dobu pro zimní měsíce v režimu 1 x za měsíc, s tím že od května 2017 opět navážeme na frekvenci 2 x měsíčně, vždy ve středu před svozem komunálního odpadu.

Upozorňujeme, že v případě nepříznivých klimatických podmínek může být provoz pozastaven. O této skutečnosti vás budeme informovat prostřednictvím webových stránek nebo informačního systému Mobilní rozhlas.

PROVOZNÍ DOBA SBĚRNÉHO MÍSTO ODPADŮ V ZIMNÍM ODBODBÍ vždy ve středu od 15:00 do 17:00 hod.

23. listopadu 2016

21. prosince 2016

25. ledna 2017

22. února 2017

22. března 2017

19. dubna 2017

Ojeté pneumatiky již neodebíráme

Svoz ojetých pneumatik doposud představoval pro obec nemalou finanční zátěž. Proto v souvislosti s účinností zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, a s nově vydaným seznamem veřejných míst zpětného odběru pneumatik, který vydalo Ministerstvo životního prostředí, již nebudou obcí organizovány svozy pneumatik. Místa zpětného odběru mají za povinnost zdarma odebírat pneumatiky bez návaznosti na koupi nových, typ či jejich značku. V případě vzniklých problémů neváhejte kontaktovat Odbor odpadů MŽP, pan Marek Livora (marek.livora@mzp.cz) nebo zašlete podnět na ředitelství České inspekce životního prostředí.

Seznam veřejných míst zpětného odběru pneumatik naleznete na webových stránkách obce Dobruška v sekci ODPADY, informace o nejbližších místech jsou k dispozici ve sběrném místě obce nebo na stránkách MŽP http://www.mzp.cz/cz/odber_pneu.

Děkujeme za pochopení.

Iva Spratková, místostarostka

VYSLOUŽILÉ ÚSPORNÉ ŽÁROVKY PATŘÍ DO SBĚRNÝCH NÁDOB, ABY NEZAMOŘILY ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Pokud úsporné žárovky skončí v odpadu místo ve specializované sběrné nádobě, představují ekologickou hrozbu. Obsahují totiž malé množství toxické rtuti. Podle odhadu jí ročně skončí na skládkách desítky kilogramů.

„Úsporky do koše nepatří“

Když doslouží klasická wolframová žárovka, obvykle putuje do koše. V domácnostech však „wolframky“ postupně nahrazují úsporné zdroje: zejména úsporné kompaktní či lineární zářivky. Ty ale obsahují velmi malé množství toxické rtuti. Vydrží svítit mnoho let a spotřebují až o 90 % méně elektřiny než klasické žárovky. Když ale doslouží, nesmějí se vyhodit do koše, je potřeba odevzdat je k odborné recyklaci, kterou zajišťuje kolektivní systém EKOLAMP. EKOLAMP v rámci zpětného odběru zdarma sbírá a recykluje nejen světelné zdroje, ale i průmyslová svítidla.

Při náhodném rozbití zářivky stačí místnost dobře vyvětrat, střepy zamést a odvézt do sběrného dvora.

„Při ukládání většího množství úsporných světelných zdrojů na skládkách komunálního odpadu dochází k unikům rtuti do ovzduší nebo do půdy a vody,“ vysvětluje Matěj Man z organizace Arnika. Vyšší koncentrace rtuti mohou znečistit půdu i vodu, v níž se rtuť může transformovat do organické formy, která je obzvláště nebezpečná pro nervovou soustavu.

Kam s nefunkčními úspornými zářivkami

Také naše obec se zapojila do této aktivity. Vysloužilé zářivky je třeba odnést v provozní době do sběrného místa obce Dobratice, kde jsou pro ně přichystány sběrné nádoby.

Více informací o správné likvidaci úsporných žárovek se dovíte na www.ekolamp.cz.

Svítím vám dlouho.
Až dosloužím, patřím
do sběrné nádoby.

Odevzdejte
nefunkční zářivku
ZDARMA
do sběrné nádoby
EKOLAMP ve sběrných
dvorech, úřadech
a obchodech.

Do sběrné nádoby patří
kompaktní úsporné zářivky, výbojky,
lineární (trubicové) zářivky do 40 cm,
světelné zdroje s LED diodami.

ekolamp

EKOLAMP s.r.o., infolinka: 810 888 100, www.ekolamp.cz

JAK A PROČ ODSTRAŇOVAT JMELÍ?

Jmelí se v posledních 15 letech hojně rozšířilo na území Moravskoslezského kraje a způsobuje usychání a umírání stromů nacházejících se v zahradách, v parcích, podél komunikací, ale také na významných stromořadích, alejích, či památných stromech.

Jmelí je stálezelený keřík dvoudomé rostliny, jehož větve tvoří husté polokulovité trsy dorůstající průměru až 100 cm (výjimečně 180 cm). Bílé plody, které jsou mírně toxické, rostou na samičích trsech. Samčí trsy jsou naopak charakteristické zlatavým zbarvením lístků. Jmelí je typickým poloparazitem, který svému hostiteli – dřevině – odebírá důležité minerální látky, ale je sám schopen fotosyntézy, a tudíž je jen částečně vázaný na svého hostitele. Jmelí nenapadá jen starší a staré stromy, ale také mladé sazenice v blízkosti napadených stromů. Paraziticky může žít 30 - 40 let, výjimečně až 70 let.

Životní cyklus jmelí se dělí na dvě fáze – **1. fázi klíčení**, kdy rostlina žije ze svých zásob a **2. fázi cizopasnou** (parazitickou), kdy se vyvíjí trs jmelí, kdy využívá vody a živin hostitelské rostliny.

1. Fáze klíčení začíná přilepením semene ze zralého plodu na větvíčku hostitelské dřeviny po přenosu ptáky i samovolným pádem bobulí. Lepkavost plodu způsobuje viscin, který je obsažen v dužnině. K přilepení semene na větvíčku dřeviny dochází ke konci zimy, kdy bobule dozrávají (prosinec až leden). Substrát pro tuto první fázi růstu jmelí nemá žádný význam a jmelí vyklíčí na větvíčkách stromů stejně jako např. na skle nebo na kameni. Prvním rokem na přelomu jara a léta vzniká přísavný terčík. Ze středu terčíku začne do kůry vyrůstat primární haustorium pevně přidržující mladou rostlinku v kůře hostitele. **Druhým rokem** z tohoto prvotního kořínku vyroste jeden nebo více zelených, korových provazců (kořenů), jež se pod kůrou rozrůstají do všech stran. Z nich pak druhotné haustoria pronikají lýkem a kambiem až na dřevo. Přímo do dřeva nepronikají, jsou však dřevem hostitelské dřeviny obrůstány při tloustnutí větví. Jmelí pomocí svých **haustorií ze dřeva odčerpává vodu a živiny** pro vytváření organických látek fotosyntetickou asimilací. **Třetím rokem** primární listy jmelí opadnou. Vyrůstají větvíčky a v letním období vyrostou i listy druhé generace. **Ve čtvrtém** vegetačním roce v letním období opadají listy druhé generace a vyvinou se listy třetí generace a s nimi se vytvoří základy květů. **V pátém** vegetačním roce již může jmelí od ledna (nejčastěji však od počátku března) do dubna rozkvést a v létě opět vymění listy. Po pátém roce může jmelí kvést každoročně.

Nejčastější způsobem přenosu semen je z pozřených plodů. Semena jmelí po průchodu zažívacím traktem ptáků mají lepší klíčivost. Pozřené plody jmelí procházejí zažívacím traktem ptáků velmi rychle (15 až 20 minut), přenos semen na větší vzdálenosti je tímto způsobem prakticky vyloučen. Dalším způsobem šíření semen jmelí je na zobáčích, případně na jiných částech těl ptáků. Ptáci mají

ve zvyku si zobáky čistit jeho otíráním o větve stromů. Tímto způsobem může dojít k přenosu i na značné vzdálenosti.

Jmelí se nachází na listnatých i jehličnatých dřevinách, mezi **dřeviny silně napadené** jmelím patří: lípy (*Tilia sp.*), topol kanadský (*Populus x canadensis Moench*), topol bílý (*Populus alba*) vrby (*Salix sp.*), javory (*Acer sp.*), jabloně (*Malus sp.*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*), aronie (*Aronia melanocarpa*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), hlohy (*Crataegus sp.*), ořešák černý (*Juglans nigra*), jedle bělokorá (*Abies alba*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*). **Do skupiny dřevin (prozatím) vůči jmelí imunní patří** buk lesní (*Fagus sylvatica*), topol černý pyramidální (*Populus nigra „Italica“*), modřín opadavý (*Larix decidua*) a některé exotické dřeviny.

Důsledkem výskytu jmelí dochází k **oslabování vitality dřevin** z důvodu nadměrného odnímání vody a živin, následnému ulamování větví v místě trsu jmelí, zasychání vrcholů stromů i jinak oslabených větví a postupnému odumírání napadené dřeviny.

Z důvodu zvyšující se intenzity plošného napadení dřevin jmelím se obracíme na vlastníky, kteří na svých pozemcích evidují výskyt jmelí, aby se z důvodu zmírnění jeho šíření pokusili eliminovat jeho výskyt.

DOPORUČENÝ POSTUP ELIMINACE JMELÍ:

- Provádět kontrolu dřevin zaměřenou na výskyt jmelí a jeho včasnou likvidaci zabránit dalšímu šíření,
- odstraňovat jmelí ořezem větví s trsy jmelí (vylamováním se nezabrání jeho dalšímu šíření),
- podpořit vitalitu stromu zálivkou a přihnojením draslíkem,
- v případech napadení více než 50 % objemu koruny přistoupit ke kácení dřevin, pokud nejde o významné stromy (aleje, solitéry v parku, památné stromy) tyto přednostně ošetřovat.

Při odborných ořezech nebo při kácení se postupuje v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V případě dotazů či žádostí o konzultace ve vazbě na případná ošetření či kácení a zákonných postupů můžete kontaktovat příslušné obecní úřady (popř. Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 28. října 117, 702 18 Ostrava – Ing. Lenka Peichlová, 795 622 385).

Zdroj: Ing. Eva Mračanská, AOPK ČR: Rozšiřování jmelí na území Moravskoslezského kraje 2012, Aktuální informace k problematice jmelí 2016 (foto AOPK ČR), internet.

Ing. Lenka Peichlová

Školství

SLAVÍME TRADIČNÍ „TAJEMNOU NOC VE ŠKOLE“

Akce byla zahájena lampionovým průvodem od obecního úřadu směrem středem obce až ke škole. Před školou proběhlo slavnostní uvítání s krátkým hudebním programem žáků z pěveckého kroužku. Slavnost byla zahájena, škola otevřena a pro děti nachystány tajemné komnaty. Pro rodiče byl připravený bufet pod vedením předsedkyně SRPŠ paní Katky Vitáskové. Splnili jsme všechny tajemné úkoly a přišla dlouho očekávaná chvíle pro tradiční diskotéku všech masek se spaním ve škole do druhého dne. Velmi děkuji všem maminkám, babičkám za připravený raut po celou dobu akce, SRPŠ za vedení občerstvení a všem zaměstnancům za přípravu celé slavnosti.

Připravované akce

22. 11. – Den otevřených dveří

5. 12. – Mikuláš ve škole pro žáky

14. 12. – Česko zpívá koledy od 18 hod.

20. 12. – Vánoční jarmark

Karla Peterková, ředitelka školy

Informace spolků a sdružení

ZAHRÁDKÁŘSKÁ A VČELAŘSKÁ VÝSTAVA

Ve dnech 7. - 8. 10. 2016 se konala v prostorách Obecníku Zahrádkářská a včelařská výstava. Kdo chtěl, mohl se pochlubit svými výpěstky, děti ze ZŠ a MŠ obohatily výstavu o obrázky, Šikulové ze ZŠ svou tvorbou dokázali, že mají ruce opravdu šikovné. Včelaři ukázali své nářadí i úl, prodávali medovinu a med.

Součástí výstavy byly i 2 soutěže. V kategorii Nejhezčí jablko bezkonkurenčně vyhrál pan Kozelský, který obsadil jak 1. místo jablkem Rubín (44 hlasů), tak i 2. místo jablíčkem Bohemia (25 hlasů). Na 3. místě skončilo Akane od Zdeňky Platošové.

Kategorii Nejhezčí zelenina vévodila gigantická cibule od pěstitelů Moravcových (33 hlasů), druhé místo obsadila dýně pana Rodka (18 hlasů), o pouhé 2 hlasy méně měl mix zeleniny v koši od pana Kocicha.

Výherci 1. místa v obou kategoriích od nás obdrží jako odměnu zahradnické nůžky. Výstavu si první den přišlo prohlédnout přes 100 lidí a také školní družina, školka bohužel nedorazila, v sobotu byla návštěvnost poloviční.

Mockrát děkujeme všem, kteří nám s přípravou výstavy pomohli, i těm, kteří se na nás přišli podívat a dali svůj hlas soutěžícím. Zvláštní dík patří provozovatelům Obecníku.

Za MO ČZS Šárka Dvorská

ZÁJEZD DO KROMĚŘÍŽE

Jako každý rok, tak i letos 8. října, uspořádal výbor ZO ČZS Dobratice zájezd. Tentokrát to bylo do Kroměříže. Hlavním cílem bylo výstaviště Floria, kde se konala celostátní prodejní výstava pro zahradníky a zahrádkáře „Floria podzim 2016“.

Součástí byla XIX. Mezinárodní výstava bonsají a suiseki, Oblastní výstava územního sdružení ČZS Kroměříž, za účasti základních organizací okresu, které se pochlubily svými výpěstky ovoce, zeleniny a květin, poradny pro zahrádkáře a stánku časopisu Zahrádkář.

Na ploše více než 20 000 m², ve dvou výstavních halách a na zastřešených výstavních plochách bylo možné si prohlédnout či nakoupit sazenice, semena, cibule květin, ovocných i okrasných stromků a keřů, keramiku, proutěné a další zboží. Po prohlídce okrasných zahrad (japonské, provenzálské, stepní, divoké) a načerpání sil v restauraci byla návštěva výstaviště ukončena.

Další plánovanou zastávkou se stal Arcibiskupský zámek Kroměříž, který patří k nejvýznamnějším památkám na Moravě, byl zapsán do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. K zámku také patří Podzámecká a Květná zahrada a jediná dochovaná mincovna na Moravě (bohužel v době zájezdu byla zavřena).

Prohlídkou zámku, zahrad a náměstí byla návštěva Kroměříže ukončena a následovala jen cesta zpět.

Anna Platošová

O FOTBALE - SLOVA PŘEDSEDY

V polovině fotbalového soutěžního ročníku 2016/2017 jsme požádali o stručné vyhodnocení předsedu Tělovýchovné jednoty Dobratice, z.s. Břetislava Bortlíčka.

Pane předsedo, jak jste spokojeni s výsledky vašich družstev?

Pokud bych to měl hodnotit z pohledu sportovních výsledků, tak určitě spokojeni být nemůžeme. Úvodem je ale třeba říct, že se nám podařilo dohodnout se, se sousedy z Vojkovic na spolupráci v družstvech mládeže, protože trend úbytku mladých je nejenom celorepublikový, ale i u nás a u našich sousedů. Dohodli jsme se, že u nás budou hrát mladší žáci a dorost pod názvem Dobratice/Vojkovice a ve Vojkovicích budou hrát starší žáci pod názvem Vojkovice/Dobratice

Co to přineslo oběma stranám?

Jak už jsem řekl, ve výše uvedených kategoriích měli málo kluků buď oni, nebo my a chtěli jsme, aby mladí od fotbalu neutekli. Rovněž velmi těžké je dnes získat k těmto mládežnickým družstvům obětavé trenéry. Proto velmi oceňuji, že mladším žákům u nás se věnují ti nejzkušenější, a to Rostislav Maleček a Patrik Lýsek, u dorostu pak velmi obětavě pracují manželé Bezecní a Tomáš Nogol. Výsledkově se momentálně moc nedaří, ale věříme, že to bude lepší.

A co kategorie mužů?

S výsledky našeho družstva mužů v 1.A třídě, sk. B spokojeni nejsme. Po sérii tři porážek v závěru podzimní sezóny 2016/2017 skončili naši muži na 11. místě se 14 body. Už jsme několikrát uváděli, že tato soutěž je pro Dobratice na hranici svých možností. Je to vlastně třetí sezóna, kdy hrajeme tuto soutěž a stále si říkáme, že to ještě zkusíme. Největší problémy vidíme v tom, že tato soutěž se nedá hrát bez poctivých tréninků a že jen těžko bychom ji mohli hrát s vlastními odchovanci. Proto jsme vyhověli přání realizačního týmu Mariána Korábíka a Borise Causidise a pokusili se kádr doplnit. Přišli Radim Číž, Jiří Škola, Radek Škapa, Lukáš Kantor a Josef Mandičák. Celým podzimem však družstvo mužů provázela neuvěřitelná série nemocí a zranění, prakticky nehráli žádné utkání kompletní. Na to se ale nemůžeme stále vymlouvat, někdy chybělo více bojovnosti, štěstí v koncove atd.

Velmi aktivní je také družstvo starých pánů, že?

Ano, tento kolektiv našich bývalých výborných fotbalistů se pravidelně schází na trénincích, absolvují turnaje v této kategorii, jako tradičně v Polsku, na Slovensku, pořádáme náš turnaj na počest bývalého výborného hráče a kamaráda Petra Hromady. Organizují si i další akce na posílení svého kolektivu a jsou součástí dobratické fotbalové rodiny.

Jaké plány máte pro příští rok?

Každá lidská činnost by měla mít před sebou nějaký cíl nebo smysl apod. Nereálné cíle si klást nechceme, ale na druhou stranu je naším hlavním cílem udržet při sportování mládež a u družstva mužů hrát klidný střed tabulky. Celé toto snažení je také podporováno našimi obětavými trenéry, vedoucími družstev a dalšími oběťci, bez kterých by se v Dobratících nehrálo to, co nyní. Velký dík patří také našim věrným fanouškům, i když se nedaří, stále v hojném počtu chodí jak na domácí utkání, tak jezdí i na venkovní zápasy. Takové fanoušky mají málokde.

HASIČI SOUTĚŽILI V PODZIMNÍ ČÁSTI PLAMENE

V sobotu 15. října 2016 začal pro mladé hasiče a dorost nový ročník soutěže Plamen. Podzimní část se pořádala v Pržně. Náš sbor reprezentovaly dvě pětičlenné hlídky. V kategorii mladších do 12 let a starší do 15 let. Soutěž požární všestranností obnáší tyto disciplíny: střelba ze vzduchovky, základy topografie – mapové značky a práce s buzolou, uzlování, základy první pomoci, znalost o požární ochraně a překonání překážek po vodorovném laně.

Starší hlídce se moc nedařilo. Nasbírali 27 trestných bodů a z 28 skončili na 24. místě. Mladší hlídka posbírala jen 18 trestných bodů. Z 25 sborů skončili osmí. Zastoupení jsem měli i v dorostenkách, kde Bára Spilková bez jediného trestného bodu a s nejlepším časem na trati obsadila první místo.

Marie Otípková

ROZPIS ŠACHOVÝCH SOUTĚŽÍ 2016/2017

Krajská soutěž B

3. kolo - 13. 11. 2016	
TJ Vendryně -	TJ Dobratice z.s.
4. kolo - 27. 11. 2016	
TJ Dobratice z.s. -	TJ Slovan Havířov "B"
5. kolo - 11. 12. 2016	
Rychvaldský spolek šachový -	TJ Dobratice z.s.
6. kolo - 15. 01. 2017	
TJ Dobratice z.s. -	BŠŠ Frýdek-Místek "D"
7. kolo - 29. 01. 2017	
ŠK Karviná "B" -	TJ Dobratice z.s.
8. kolo - 12. 02. 2017	
TJ Dobratice z.s. -	SK Slavia Orlová "D"
9. kolo - 26. 02. 2017	
SK Stonava -	TJ Dobratice z.s.
10. kolo - 19. 03. 2017	
TJ Dobratice z.s. -	Sokol Brušperk "A"
11. kolo - 02. 04. 2017	
Baník Havířov "C" -	TJ Dobratice z.s.

Okresní přebor F-M

2. kolo - 05. 11. 2016	
Sokol Dobrá "B" -	TJ Dobratice "B"
3. kolo - 19. 11. 2016	
TJ Dobratice "B" -	Sokol Dobrá "C"
4. kolo - 03. 12. 2016	
TJ Dobratice "B" -	TJ Bystřice
5. kolo - 07. 01. 2017	
TŽ Třinec "D" -	TJ Dobratice "B"
6. kolo - 21. 01. 2017	
TJ Dobratice "B" -	TJ Vendryně "B"
7. kolo - 04. 02. 2017	
BŠŠ F-M "F" -	TJ Dobratice "B"
8. kolo - 18. 02. 2017	
TJ Dobratice "B" -	BŠŠ F-M "E"
9. kolo - 04. 03. 2017	
TJ Sokol Lhotka -	TJ Dobratice "B"
10. kolo - 25. 03. 2017	
TJ Dobratice "B" -	TŽ Třinec "C"
11. kolo - 08. 04. 2017	
ŠO TJ Sokol Mosty u J. "B" -	TJ Dobratice "B"

DĚNÍ VE FARNOSTI DOBRATICE

Na začátek příspěvku bych vložil pár slov o. Jana na téma „Milujeme, modlíme se, vzpomínáme“: *„V souvislosti s uběhlými dny návštěv hřbitovů a modliteb za zesnulé si dovoluji uvést stanovisko Katolické církve v této věci. Především zde jde o zachování úcty k zesnulému a odmítnutí takových postojů a názorů, které nejsou s křesťanstvím slučitelné, jako je nauka o reinkarnaci, nebo představa, že smrtí člověk ztrácí svou individualitu a stává se jakousi bezejmennou součástí univerza. Z chápání úcty k zesnulému a tedy i k jeho tělu (mrtvole), které po smrti mezi námi zůstává, vyplývá také starost, aby místo pohřbu bylo důstojné (tedy hřbitov) a aby bylo také poznatelné, kdo kde je pochován. To umožňuje zachování jednotlivce ve všeobecné paměti (víme, kdo kde je pochován) a věřícího člověka to vybízí k modlitbě za zesnulého. Z těchto důvodů církev opakuje doporučení pohřbu do země jako požadavků na zachování úcty k zesnulému nejlépe odpovídajícímu a z tradice vyplývajícího způsobu. Kremace není „nekřesťanská“, pokud není vyjádřením odporu k církvi, nebo není projevem nějakého postoje ke smrti a k člověku, který by byl s křesťanstvím neslučitelný. Odmítána je jakási „privatizace“ zesnulého. Ten patřil za života nejen nejbližším, ale patřil právě tak do církve a do celé lidské rodiny. Z toho důvodu se odmítá a je zakazováno uchovávání popela zemřelého v domácnosti a samozřejmě jeho dělení mezi příbuzné nebo umísťování do upomínkových předmětů, byť třeba draze zdobených. Ještě dodejme, že za největší problém v naší zemi lze dnes považovat masivní rozšíření pohřbů bez obřadu. Nejen, že je to psychohygienicky nevhodný způsob zpracování zármutku po smrti blízkých, ale je to vlastně absence důstojného rozloučení se zesnulým včetně poděkování za přínos, kterým pro druhé byl. Podobá se to odložení opotřebovaného, nebo nepotřebného předmětu do kontejneru. Proč se církev nepřiklání k využívání rozptylové loučky a proč to někteří dělají? Jeden z pochopitelných motivů využívání rozptylové loučky může být u osamělého člověka obava, že jeho hrob, nebo místo uložení urny zpustne, a že se o něj nebude nikdo starat. Při procházce po mnohých hřbitovech to člověka snadno napadne, když vidí zpuštělé, kdysi třeba honosné náhrobky. Na druhé straně je rozptyl „krokem do anonymity“ a pro pozůstalé, přátele a další osoby je to čin, který jim znemožňuje „přijít ke hrobu“, tedy zastavit se u konkrétní osoby, jejíž pozůstatky jsou na daném místě uloženy. Děkuji za křesťanské a mnohým blízké chápání úcty k zesnulým, o. Jan Wojnar.“*

Koncem října připravila farnost misijní večerní průvod od misijního kříže ke kostelu. Farníci, rodiny s dětmi společně s otcem Janem se v předvečer misijní neděle sešli, aby společně prožili průvod s lucerničkami a svíčkami od misijního kříže v Dobratcích až ke kostelu. Průvod byl za úmyslem prohloubení naší víry a za nevěřící kamarády. Průvod byl ukončen požehnáním o. Jana. Poslední bodem průvodu bylo osobní svědectví s promítáním pána Dominika Ramíka na téma

"Misie, která prožila cyklon v Jižním Pacifiku". Fotogalerii večera je možné shlédnout na adrese

http://obecdobratice.rajce.idnes.cz/Misijni_vecer_farnosti/ (Marie Blahutová)

V plném proudu je kurz Alfa, o kterém se zmiňoval v předcházejícím Zpravodaji o. Jan. Kurz navštěvuje 30 lidí a dle vyjádření účastníků dostávají potřebné odpovědi pro své otázky.

V interiéru kostela jsme již dokončili letošní II. etapu restaurování nástěnného retabula. Pod dohledem odborného pracovníka NPÚ Ostrava a „Odboru územního rozvoje a stav. řádu“ města FM firma Brandl s.r.o. provedla v horní polovině retabula odborné odstranění vrchních vrstev, odborné ošetření proti hnilobě a dřevokaznému hmyzu, retuše, mechanické zpevnění a fixací jednotlivých prvků, v ateliéru pozlacení, postříbření ozdob, nové zhotovení chybějících ozdob. Letošní II. etapa restaurování retabula nás stojí 441.715 Kč. Dotace z Ministerstva kultury tvoří 190 tis. Kč, obec Dobratice přispěla částkou 100 tis. Kč a obec Vojkovice částkou 20 tis. Kč. Zbylou částku 131.715 Kč jsme spořili po celý rok většinou ze sbírek a malých osobních darů všech štědrých lidí. Otec Jan děkuje všem, kteří se podíleli jak finančně, tak i pracovně při pomocných pracích restaurování (montáž, demontáž lešení) a věří, že v příštím roce se podaří také získat finanční prostředky (vysoutěžená cena je 378.350,-Kč) pro dokončení celého retabula. Fotografii z průběhu restaurování budou dodány na web <http://obecdobratice.rajce.idnes.cz/> v průběhu listopadu 2016.

Na závěr k zamýšlení krátký citát tentokrát od Jacques-Philippe Leclerce (francouzský voják a generál francouzské armády během II. sv. války, po smrti byl prohlášen maršálem Francie).

„Svět prožívá těžké časy a může být ještě hůř. Proto je nezbytné, abychom byli zakořenění v modlitbě, jak nás k tomu vyzývá Ježíš. „Největším štěstím člověka je, když může žít pro to, zač by byl ochoten zemřít.“

Marek Pužon, <http://www.farnostdobratice.wz.cz>

Ostatní informace

JK NAKLÁDÁTE S ODPADNÍMI VODAMI?

V podzimním čísle čtvrtletníku Severomoravských Vodovodů a Kanalizací a.s. Ostrava vyšel zajímavý článek, který se týká problematiky nakládání s odpadními vodami. Protože v naší obci nemáme a v dohledné době se ani neplánuje výstavba centrální čistírny vod nebo kanalizace, mají vlastníci nemovitostí povinnost postarat se o likvidaci odpadních vod v souladu s platnou legislativou. O čem

konkrétně zákon hovoří a jak správně likvidovat odpadní vody popsal prostřednictvím článku níže mluvčí SmVaK Mgr. Marek Síbrt.

Ilona Spilková

Mezi lidmi panují značné nejasnosti týkající se toho, jaké požadavky klade na fyzické i právnické osoby zákon v oblasti zneškodňování a likvidace odpadních vod.

Řada obyvatel v lokalitách, kde působí severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, se proto na zástupce společnosti obrací se žádostí o konzultace a vysvětlení.

Danou problematiku řeší tzv. vodní zákon, který ukládá všem majitelům obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných staveb povinnost zajistit zneškodňování produkovaných odpadních vod v souladu s podmínkami vydanými příslušným vodoprávním úřadem a platnou legislativou.

Jak nakládat s odpadními vodami

Jakým způsobem je tedy možné odpadní vody likvidovat? „Za standardní povolené zneškodňování odpadních vod je považováno napojení nemovitosti prostřednictvím kanalizační přípojky do kanalizace pro veřejnou potřebu, která může být splašková (splaškové odpadní vody) nebo jednotná (splaškové odpadní vody a dešťové odpadní vody),“ říká projektový manažer SmVaK Marek Červek. Druhým způsobem, jak povoleným způsobem likvidovat odpadní vody, je využít k tomu určeného vodního díla. V daném kontextu jde především o domovní čistírny odpadních vod s kapacitou do 50 ekvivalentních obyvatel.

Především v menších obcích a rozptýlené zástavbě je dalším způsobem možné likvidace odpadních vod u jednotlivých nemovitostí jejich akumulace v bezodtokových jímkách. „Majitelé nemovitostí jsou v tomto případě povinni zabezpečit zneškodnění těchto vod tak, aby nebyla ohrožena kvalita povrchových a podzemních vod. Na výzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí navíc musí vlastník nemovitosti doložit zneškodnění těchto odpadních vod,“ vysvětluje Červek.

Nejčastější chyby

Jakým způsobem nejčastěji porušujeme zákon a vystavujeme se možnému postihu? Nejhorším, ale bohužel stále poměrně rozšířeným způsobem likvidace odpadních vod je jejich přímé vypouštění do vod povrchových či podzemních. Jde o jednoznačné porušení příslušného zákona. „Také není možné likvidovat odpadní vody pomocí přepadů ze septiků nebo žump jejich napojením do kanalizace pro veřejnou potřebu, která je ukončena čistírnou odpadních vod. Není povoleno ani odvádění dešťových vod pomocí splaškové kanalizace,“ popisuje Červek. Podle něj v současnosti existují a jsou běžně využívány možnosti, jak zjistit nelegální napojení

dešťových vod od jednotlivých nemovitostí do splaškové kanalizace v dané obci. Jednou z nich je například využití výrobniku inertní nezávadné bílé mlhy.

Riziku sankce se vystavují také lidé, kteří likvidují odpadní vody tak, že vyvezou žumpu nebo septik na pole, zahradu, do lesa, nebo dokonce přímo do vodního toku. Jde o přestupek, který může být penalizován ze strany příslušného vodoprávního úřadu nebo inspekce životního prostředí.

Častým argumentem při sporných situacích bývá ze strany majitelů nemovitostí to, že si objednali vývoz žumpy u některé z firem nabízejících tuto službu, nicméně nemají jasný přehled o tom, kde odpadní vody končí. Řešení je poměrně jednoduché: Vždy si tuto službu objednat u společnosti, která má k této činnosti (vyvážení a nezávadná likvidace odpadních vod) oprávnění. „Lidé by si zároveň měli uchovávat tyto faktury nebo smlouvy. V nich by mělo být uvedeno, na které čistírně odpadních vod byly dané odpadní vody zlikvidovány,“ vysvětluje Červek.

Lidé neuspějí ani v případě, že si vývoz žumpy objednají pouze jednou za několik let a argumentují dostatečností tohoto postupu, ačkoliv množství dodané vody do nemovitosti neodpovídá množství vyvezené ze žumpy. Objem zlikvidovaných vod by měl odpovídat množství dodané pitné vody do nemovitosti. „To lze obvykle jednoduše zkontrolovat prostřednictvím údajů vodoměru příslušného vlastníka,“ uzavírá Marek Červek.

Marek Síbrt, mluvčí SmVaK a.s.

TOPME JAK NEJLÉPE TO JDE

Na chladném a sychravém počasí je krásné, když máme možnost vychutnat si čaj v teple domova, u kamen nebo horkého radiátoru. A právě s chladným počasím roste i naše potřeba zatápnět. Bohužel, čím více topíme, tím hůř se venku dýchá. Emise unikající z našich komínů se neblaze podepisují na kvalitě ovzduší a podvečerní procházka obcí se může stát hazardem se zdravím nejen pro citlivé jedince, děti a seniory.

Posledním článkem listopadového vydání Dobratického zpravodaje je návod na správné zatápění. SMOKEMAN alias Ing. Jiří Horák Ph.D., vedoucí zkušebny Výzkumného energetického centra na Vysoké škole báňské, jehož posláním je boj s kouřem a zlepšování ovzduší, sestavil SMOKEMANovo desatero správného topiče. Začneme-li každý z nás sám u sebe,lepší se i kvalita ovzduší v naší obci.

Zajímavé povídání a vysvětlení chemických procesů, rady s výběrem správného kotle/kamen, ukázky, jak jednoduše zjistit obsah vody ve dřevě a řadu dalších informací najdete na internetu v pořadu: Pojďte s námi lépe topit

<https://www.youtube.com/watch?v=4LWZ8pFevms&feature=youtu.be>.

Články Ing. Jiřího Horáka Ph.D. <http://www.tzb-info.cz/autori/jiri-horak>.

SMOKEMANovi děkují za čas, který mi věnoval a za možnost ve zkratce seznámit občany Dobratic s Desaterem správného topiče.

Ilona Spilková

SMOKEMANOVO DESATERO SPRÁVNÉHO TOPIČE

1. Nebuď lhostejný k sobě ani ke svému okolí, zajímej se o to, co jde z Tvého komína

Kouř nerespektuje hranice nejen pozemků, ale ani států. Pár bezohledných „čmoudilů“ dokáže výrazně zhoršit kvalitu vzduchu v širokém okolí jejich domu. Lhostejnost se dá částečně ovlivnit osvětou, ale pro nepoučitelné je třeba najít funkční represivní nástroje.

2. Suš dřevo minimálně jeden až dva roky – více se ohřeješ a bude z toho méně kouře

Čerstvé dřevo („živý“ strom, ne suška) má obsah vody v dřevní hmotě cca 35 až 60 %. Zatápíme-li dřevem s obsah 50 %, přiložíme do kamen jeden kilogram dřeva, dáme do ohniště půl kilogramu dřevní hmoty a půl litru vody.

3. Nespaluj odpadky

Plasty separujte, protože se dají recyklovat a opět využít. Domovní odpad v malých spalovacích zařízeních sice shoří, ale jen za cenu nadměrné produkce emisí celé škály znečišťujících látek. Naměřené koncentrace prachu jsou přibližně deset až sto krát vyšší než při spalování suchého dřeva. Stejně tak dramaticky naroste množství polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU) včetně prokazatelně karcinogenního B(a)P. Odpadky se dají spálit kvalitně pouze v zařízeních k tomu určených (spalovny), kde je spalovací proces řízen a spaliny jsou následně dostatečně vyčištěny.

4. Nastav regulační klapky tak, aby vzduch mohl k palivu, oheň nedus

Pro kvalitní spálení jednoho kilogramu dřeva a uhlí je potřeba do kamen či kotle přivést přibližně 10 m³ vzduchu. Pokud se kyslík k hořlavině nedostane v potřebném množství, shoří hořlavina pouze částečně nebo vůbec. Tím se snižuje míra využití energie paliva a také se zvyšuje produkce znečišťujících látek.

5. Příkládej raději častěji menší dávku paliva než jednu velkou dávku za dlouhý čas (neplatí pro automaty a zplyňovací kotle)

Jeden ze základních rozdílů mezi moderními automatickými kotli a starými prohořivacími kotli je ve více než řádově rozdílném množství paliva, které právě hoří ve spalovací komoře. Je to dáno rozdílným způsobem dopravy paliva. Pokud budeme palivo do prohořivacího kotle přikládat častěji po menších dávkách a k hořlavině se dostane dostatek vzduchu (nedusit), bude kvalita spalování lepší. Ve starém kotli se dá topit buď zcela špatně, nebo trochu lépe. Ale i když se budete snažit sebevíc, staré kotle budou ovzduší znečišťovat vždy řádově více než moderní kotle. Starý kotel ročně vypustí do ovzduší přibližně 50 až 300 kg prachu. Nové kotle jsou podstatně kvalitnější, a pokud jsou správně provozovány (samozřejmě, že se dají také provozovat špatně), potom za rok do vzduchu vypustí méně než 15 kg prachu. Zlepšení nastane také u dalších škodlivin.

6. Pravidelně čisti kotel a komín

Saze a popílek usazený na výměníku včetně zkondenzovaných dehtů se chovají jako izolace a brání předávání tepla spalín topné vodě. Teplota spalín vycházejících z kotle je vyšší, takže míra využití tepla z paliva se zmenšuje, roste komínová ztráta.

7. Používej moderní kotel či kamna (dle svých možností)

Typ spalovacího zařízení zásadním způsobem ovlivňuje kvalitu spalovacího procesu. Moderní spalovací zařízení znamená použití moderní technologie, ale nemá to nic společného s datem koupě zařízení. Obecně patří mezi kvalitní technologie automatické a zplyňovací kotle, ale i u nich se setkáme s lepší a horší kvalitou. Cena není vždy zárukou lepší kvality, je však možno říct, že se jedná o rozumně použitelný parametr.

Reálná provozní účinnost starých spalovacích zařízení je cca 40 až 65%. Spotřeba paliva je u moderních spalovacích zařízení menší, protože jejich reálná provozní účinnosti je cca 80 až 90 %.

8. Udržuj teplotu spalín za kotlem mezi 150 až 250 °C

Kotel či kamna jsou „jen obyčejné“ stroje, které slouží k přeměně chemicky vázané energie paliva na tepelnou energii pro vytápění domácností. Jelikož se nejedná o perpetuum mobile, je v zařízení využita jen část energie paliva, přičemž zbytek energie je nevyužit, ztracen. Sto procent mínus jednotlivé ztráty představují účinnost zařízení. Účinnost spalovacích zařízení na tuhá paliva se pohybuje od necelých deseti (otevřené krby) až do devadesáti procent (automatické a zplyňovací kotle). U správně provozovaného spalovacího zařízení, je podstatná pouze komínová ztráta (nevyužitě teplo vychází komínem). Pokud je spalovací zařízení provozováno špatně, razantně se navýší ztráty únikem hořlaviny v tuhých zbytcích a ve spalínách (černý popel, saze, vysoké koncentrace CO). Velikost komínové ztráty závisí na teplotě spalín a jejich množství. Účinnost vašeho spalovacího zařízení jste si schopni orientačně stanovit sami doma. Pokud při správném přebytku spalovacího vzduchu je teplota spalín vyšší než 250 °C, je komínová ztráta zbytečně veliká (vypouštíte teplo komínem). Se snižující teplotou spalín se zmenšuje komínová ztráta, a tedy roste míra využití energie z paliva. Pokud ovšem by teplota spalín byla moc nízká (dle typu zařízení menší než cca 100 až 150 °C), hrozí kondenzace vodní páry a dehtů, což snižuje životnost komínu a spalovacího zařízení. Jde tedy o kompromis, který říká ani moc málo (aby nedocházelo ke kondenzaci) a ani moc vysoko (abychom nevyhazovali teplo komínem).

9. Nevyhazuj teplo oknem, nepřetápěj a top jen tam, kde potřebujeteš

Zvažte, kde potřebujete jak topit a optimalizujte spotřebu tepla (termostatické hlavice, řízená regulace). Snížení teploty v místnostech o 1 °C ušetří přibližně 6 % ročních nákladů na vytápění.

10. Top tak, jak chceš, aby topil Tvůj soused

Inzerce

NABÍZÍME K PRONÁJMU NEBO K PRODEJI **AUTODÍLNU V DOBRATICÍCH** NAPROTI MATEŘSKÉ ŠKOLKY

Bližší informace telefonicky na čísle **776 836 641**.

PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

s občany a podnikateli projedná a vyřídí každou středu, mezi 15:00 - 16:30 hod. na Obecním úřadě v Raškovcích a každou středu mezi 16:30 - 18:00 hod. v zasedací místnosti Obecního úřadu v Nošovicích (zelená budova potravin)

JUDr. Marcela ŽORIČOVÁ,

formou poradenství, spisování listin, žalob, smluv - včetně kupních, rovněž převody nemovitostí, zřizování výminků a služebností (věcných břemen) apod.

Kontakt: tel. i fax. 596 810 741, mobil 603 447 219, e-mail: zoric@atlas.cz

**Jezdím málo,
platím málo.**

Mgr. Iva Baranová

774 874 660

Allianz

* Sjednáte-li si povinné ručení s pojištěním skel a najedete do 10 000 km ročně.
Platí pro smlouvy sjednané do konce roku 2016.

ADVENTNÍ VĚNCE 2016

Kulturní komise obce Dobruška zve občany k příjemnému tvůrčímu posezení s vůní jehličí.

Na tradičním vážení adventních věnců Vás uvítáme:

Kdy: 26. listopadu 2016 od 15:00 hodin

Kde: klubovna Obecního úřadu Dobruška

Zajistěte si: zelený materiál (vítáme již uvázaný), pracovní nářadí (nůžky, kleště, tavnou pistoli), případně vlastní ozdoby. Potřebné dekorace bude také možno zakoupit na místě.

Nezapomeňte si přibalit dobrou náladu a chuť tvořit!

Objednávky a informace na telefonním čísle: **737 468 560** u paní Ivy Gurníkové.

POZOR! Kapacita účastníků je omezena na 30 osob.

Předvánoční atmosféru si opět zpřijemníme ochutnávkou vlastních domácích dobrot.

Dobratický zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku.

Pro obec Dobruška vydává Obecní úřad Dobruška. Vychází 11-12 x ročně. Vydavatel: obec Dobruška
čp. 49, IČ 00577057, ev. č. MK ČR E 14306. Tiskne Tiskárna Kleinwächter, náklad 430 ks.

Fotografie na obálce: Ilona Spilková, Marie Otípková, Šárka Dvorská, archiv školy.

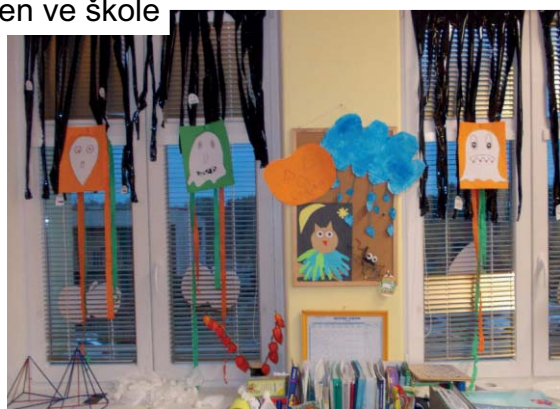
Kontakty: obec@dobruška.cz, tel. 558 651 254, ilona.spilkova@centrum.cz, tel. 605 931 848

Výstava zahrádkářů

Halloween ve škole

Výstavba chodníků

